

Posouzení fyzického stavu a vypracování restaurátorského záměru

Objekt: kniha, původní celousňová vazba s dřevěnými deskami

Titul: Bible česká, Svatováclavská

Datace: 1769–1771

Formát: 2°; folio

Přírůstkové číslo: 1 18 32459

Zadavatel: Muzeum Vysočiny Třebíč

Stručný popis objektu: Starý tisk z 2. pol. 18. století. Blok je opatřen původní celousňovou vazbou s dřevěnými deskami. Na pokryv byla použita tříslovinami činěná skopovice. Povrch desek bez výzdoby, rovněž tak vazba postrádá i jakýkoli systém uzavírání. Dřevěné desky zhotoveny z měkkého dřeva (smrk?, borovice?). Hrany desek rovné bez zkosení, pouze u hřbetu je patrné mírné zaoblení/sražení hrany.

Blok vyšit na čtyři zapuštěné motouzové vazy a dva zapošívací stehy. Na vazbě a ani hřbetu bloku nejsou patrné stopy po kapitálkách.

Na první pohled je patrný zlý stav knihy. Došlo zde jak k rozsáhlému poškození vazby, tak i samotného bloku. Usňový pokryv je poškrábán a odřen v celé ploše přední i zadní desky. Na rozích a hranách desek došlo k drobným ztrátám usně. Organizmus šití je stabilní pouze ze začátku (vytržením několika listů) a pak v prostředku bloku (ztráta několika listů – zalomení hřbetu) došlo k narušení kompaktnosti šití. V celém bloku pak došlo zejména k drobnému mechanickému poškození listů a znečištění skvrnami a zateklinami. Titulní list a velká část bloku chybí.

Vypracoval: Mgr. BcA. Radomír Slovík, restaurátor papíru, knižní vazby a dokumentů, Suchá 31, 570 01 Litomyšl, IČO: 75122561; povolení MK ČR k restaurování: čj. 14736/2005.

Restaurátorský záměr rozpracovaný do jednotlivých pracovních kroků

Záměr byl vypracován na základě vizuálního zhodnocení stavu objektu. Kniha si bude vyžadovat komplexní restaurátorský zákrok.

1. Fotodokumentace stavu knihy před a v průběhu restaurování.
2. Průzkum fyzického stavu a míry poškození objektu (měření pH papírové podložky; identifikace usně; určení stupně koherence a teploty smrštění kolagenových vláken usňového pokryvu; zkoušky rozpíjivosti barevných vrstev; zkoušky stability barevných vrstev; ...).
3. Kontrola uspořádání bloku; následné oddělení knižní vazby od bloku a rozebrání bloku na jednotlivé složky/dvoulisty.
4. Mechanické čištění jednotlivých dvoulistů suchou cestou (guma wallmaster, muzejní vysávač).
5. Zpevnění a oprava mechanicky poškozených částí listů, doplnění ztrát papírové podložky japonským papírem (lepení 4% Tylose MH 6000).
6. Kompletizace bloku (s doplněním ztracených listů/složek – důležité s přihlédnutím k navrácení původní vazby), vyšití knižního bloku dle dochovaného systému.

7. Restaurování knižní vazby: uvolnění pokryvu od desek vazby (suchou cestou); čištění usňového pokryvu suchou cestou; chemické čištění pomocí destilované vody a tenzidu (Alvolu) – vše ovšem po zhodnocení výsledků z odborných analýz k stavu usně; tmelení a oprava dřevěných desek.
8. Nasazení desek na blok (původním způsobem).
9. Aplikace lokálních usňových záplat.
10. Aplikace původního pokryvu.
11. Podlepení přideští.
12. Fotodokumentace stavu po restaurování.
13. Vypracování restaurátorské dokumentace.

V Litomyšli 17. 1. 2020

Mgr. BcA. Radomír Slovík

Fotodokumentace současného stavu objektu

